

Література:

1. Білозьоров Є.В., Власенко В.П. та інші. Теорія держави та права: навчальний посібник. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с.
3. Гетьман Є. Підзаконний нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, функції, види. *Вісник Національної академії правових наук України*. № 2 (77). 2014. С. 92–100.
4. Кудрявцев І.О. Класифікація підзаконних нормативно-правових актів. *Правова держава*. № 25. Запоріжжя, 2017. С. 7–13.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-287-9-12>

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Ліксман Вячеслав Юрійович

здобувач вищої освіти

Національного університету «Чернігівська політехніка»

Науковий керівник: Козинець Олена Гаврилівна

кандидат історичних наук, доцент

Національного університету «Чернігівська політехніка»

м. Чернігів, Україна

Українське законодавство – це формальне вираження положень української системи права. Недосконалість чинних нормативно-правових актів є результатом низької кваліфікації відповідних осіб та їх низької правової культури. Дослідження суті ти видів систематизації законодавства України дозволить розв’язати проблему колізій українських законів. Комплексний підхід до удосконалення нормативно-правових актів має включати різні підходи до їх уніфікації чи утворення тощо.

Дослідження теми систематизації законодавства займаються такі вчені як Котик Г. В., Петков С. В., Тополевський Р. Б., Федіна Н. В., Харченко М. П., Максименко Ю. Є., Обушенко Н. та ін.

Як стверджують Тополевський Р. Б. та Федіна Н. В. «Систематизація законодавства – це діяльність із удосконаленням законодавства шляхом приведення всіх його чинних нормативно-правових актів певної держави в цілісну, узгоджену та несуперечливу систему» [1, с. 165].

Систематизація законодавства може здійснюватися декількома способами: облік, кодифікація, інкорпорація, консолідація. Облік – це діяльність зі збирання, фіксування в логічній послідовності та зберігання нормативно-правових актів, підтримання їх у контрольному (актуальному стані) з урахуванням усіх змін і доповнень, а також зі створення спеціальних систем їх нагромадження і пошуку. Його мета – підтримувати нормативні акти в оптимальному для сприймання стані. Також облік часто застосовується разом з іншими способами. Кодифікація – це процес якісного перероблення чинних юридичних норм, усуненні неузгодженостей і суперечностей правового регулювання, заповнення прогалів і скасування застарілих норм. Інкорпорація – це самостійна форма систематизації законодавства, що здійснюється компетентними державними органами, їхніми посадовими особами та іншими суб'єктами шляхом зовнішнього опрацювання й об'єднання нормативного матеріалу в збірники, в певному порядку без зміни їх змісту, метою якої є забезпечення зручності пошуку та доступності нормативного матеріалу. Консолідація є одним зі способів систематизації законодавства, у процесі якого декілька актів об'єднуються в одному документі. Сьогодні консолідація нормативно-правових актів практично не застосовується в сучасній правовій системі України [2, с. 15-17]. Однак всі ці способи систематизації повинні застосовуватись щодо українського законодавства, оскільки низка нормативних актів, що були прийняті впродовж існування держави та досі є чинними, своєю кількістю розпорошують увагу контролюючих органів і суспільства, що знижує рівень дотримання й захисту прав і свобод людини у відносинах із суб'єктами владних повноважень [3, с. 5].

Систематизація виконує надзвичайно важливу роль в обліку чинних нормативно-правових актів, при виданні нових норм права, забезпеченні їх узгодженості, ліквідації повторів і застарілих норм, належного вибору найефективніших засобів регулювання суспільних відносин [4, с. 150]. Можна навести приклад Кодексу законів про працю, що був прийнятий ще за часів СРСР. У часи незалежності з нього прибрали згадку про партію тощо та нагромаджували новими статтями. Новий проєкт Трудового кодексу присутній, однак його треба ще допрацювати.

Систематизація законодавства набуває значущості в питаннях огляду джерел права, орієнтування в системі законодавства, для ухвалення нових нормативних актів правотворчими органами в узгодженості між усіма нормативними правовими актами, для розв'язання питань про застарілі акти та пошуку найбільш ефективних засобів нормативного правового регулювання суспільних відносин [5, с. 105].

Отже, систематизація законодавства України є необхідною для ефективної роботи державних органів. Водночас це дозволить громадянам краще орієнтуватись та відстоювати свої права та свободи. Систематизація

законодавства будь-яким способом у залежності від виду нормативного акту є позитивним фактором розвитку української системи права.

Література:

1. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.
2. Котик Г. В. Поняття та види систематизації законодавства. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. № 32. С. 14-18.
3. Петков С. В. Систематизація як основа вдосконалення чинних кодексів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. № 29(1). С. 4-6.
4. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
5. Обушенко Н. Суть і значення систематизації законодавства в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 101-106.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-287-9-13>

«КВАДРИГА» – УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКИЙ БЕЗПЕКОВИЙ АЛЬЯНС

Моїсєєва Тетяна Миколаївна

кандидат історичних наук,

доцент кафедри міжнародних відносин та права

Національного університету «Одеська політехніка»

м. Одеса, Україна

Розбудова стратегічного партнерства з Турецькою Республікою, в тому числі – через формат «Квадрига», є одним з пріоритетів української зовнішньої політики [4, п. 113].

«Квадрига» – двосторонній регіональний формат політико-безпекових консультацій, створений за результатами зустрічі Президента України Володимира Зеленського та Президента Турецької Республіки Реджепа Таїпа Ердогана у Стамбулі, 16 жовтня 2020 року. Згідно домовленостей, новий формат передбачає щорічні зустрічі міністрів закордонних справ і міністрів оборони, за формулою «два плюс два» (Квадрига) [2].